

[Justitsministeren]

Jeg vil i den forbindelse gerne henvise til lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor jeg har givet udtryk for, at det – såfremt den foreslåede nye afgrænsning af nævningesager giver anledning til en større belastning for landsretterne end forudsat ved lovforslaget – på et senere tidspunkt kan blive aktuelt at overveje spørgsmålet om landsretternes sammensætning i andre typer af sager.

Endelig vil jeg gerne fremhæve forslaget om en forhøjelse af den såkaldte byretsgrænse i civile sager fra 100.000 kr. til 200.000 kr. Byretsbehandling af sager, der har en økonomisk værdi på indtil 200.000 kr., vil ikke blot give mulighed for en aflastning af landsretterne, men vil også kunne indebære en lettelse for publikum, idet sagerne i højere grad end ved landsretsbehandling vil skulle afgøres lokalt.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og de bemærkninger, der ledsager dem, skal jeg anbefale forslagene til det høje tings velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg tillader mig herved for folketinget at genfremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Hviletid og fridøgn).

(Lovforslag nr. L 81).

Dette lovforslag, som tidligere har været fremsat i folketinget den 30. november 1983, jfr. Folketingstidende sp. 2377, tager først og fremmest sigte på at imødegå problemer, som følger af arbejdsmiljølovens hviletids- og fridøgnbestemmelser. Til trods for, at det ved vedtagelsen af arbejdsmiljøloven blev antaget, at undtagelsesreglerne var tilstrækkelige til, at alle rimelige hensyn kunne tilgodeses, samt at der ved en bekendtgørelse om hviletid og fridøgn fra 1980 blev skabt vide rammer for aftaler om fravigelser, er der inden for særlige områder konstateret behov for et mere fleksibelt reguleringssystem.

Problemer i forbindelse med reglerne har – forstærket siden sommeren 1982 – understreget behovet for en nyvurdering. Grundlaget herfor blev tilvejebragt gennem et omfattende udredningsarbejde. En tværministeriel arbejdsgruppe pegede på, at arbejdsmiljølovens hviletids- og fridøgnregler har medført problemer dels ved indgåelse af arbejdsmiljøaftaler på sygehus- og døgninstitutionsområ-

det, dels grundet på manglende aftaler på enkelte undervisningsområder.

Problemerne kan opdeles i tre hovedgrupper. For det første betydelige administrative vanskeligheder som følge af den atypiske arbejdstilrettelæggelse på navnlig sygehuse og de sociale døgninstitutioner. På sygehuse drejer det sig især om weekendvagter for underordnede sygehuslæger og i det hele taget den manglende fleksibilitet i forbindelse med udarbejdelsen af arbejds- og vagtplaner. På døgninstitutionsområdet er der især tale om problemer med hensyn til arbejdsplaner, der følger institutionernes døgnrytme.

For det andet hensynet til en acceptabel patient-/klientbehandling, hvor denne er afhængig af en atypisk arbejdstilrettelæggelse (rådighedstjeneste på arbejdsstedet og natarbejde). De meget hyppigere lægeskift på sygehuse indvirker negativt på patientbehandlingen. Hertil kommer tillige, at lægeuddannelsen på sygehuse er blevet forringet, særlig den kirurgiske videreuddannelse.

På døgninstitutionerne bliver det pædagogiske arbejde spredt og forhindrer kontinuiteten i pasningen af bl.a. børn. Særlig de mindste døgninstitutioner er hårdt ramt derved, at det er svært at dække døgnet personalemæssigt.

For det tredje har det medført meget betydelige økonomiske omkostninger at få tilvejebragt de arbejdsmiljøaftaler, der har været nødvendige for at opretholde døgnfunktionerne i acceptabelt omfang. De økonomiske og personalemæssige omkostninger, der har været forbundet med opnåelsen af arbejdsmiljøaftalerne, har imidlertid ikke skabt sikkerhed for, at arbejdsmiljøreglerne ikke igen anvendes som løftestang ved kommende overenskomstforhandlinger.

For det fjerde har manglende aftaler på enkelte undervisningsområder ført til uacceptable tilstande. Det drejer sig især om lærerledsagelse på skole- og lejrskolerejser, hvor fravigelse af hviletidsreglerne er nødvendige, fordi omkostningerne ved det ekstra tilsyn, som hidtil har været nødvendigt, har hindret et antal lejrskoleophold i at blive gennemført.

Disse problemer, som må ses i sammenhæng med de pågældende områders atypiske karakter i forhold til arbejdsmiljølovens regler, kan i yderste konsekvens medføre funktionsforstyrrelser, hvilket ud fra arbejdets sær-

[Arbejdsministeren]

lige karakter – pasning og pleje af mennesker – forekommer både urimeligt og uacceptabelt.

Sigtet med lovforslaget er således gennem en tilpasning af lovgivningen på grundlag af de indhøstede erfaringer at etablere et reguleringssystem, som hurtigt og præcist kan anvendes, når der opstår konkret behov herfor.

Det centrale i forslaget er, at der gives arbejdsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at bestemmelserne i arbejdsmiljølovens hviletidskapitel fraviges helt eller delvis for nærmere afgrænsede grupper af ansatte, når særlige hensyn taler for det. Dette medfører, at ministeren ikke længere er bundet af de begrænsninger, som fravigelsesmulighederne indeholder efter de hidtil gældende regler.

I lovbemærkningerne er der redegjort for, hvorledes bemyndigelsen i givet fald tænkes udnyttet.

Endelig skal der ifølge lovbemærkningerne umiddelbart efter lovens ikrafttræden udarbejdes en bekendtgørelse om yngre læger, socialpædagoger og lærere, for hvilke betingelsen om særlige hensyn allerede anses opfyldt. Det er dog ikke hensigten fra regeringens side, at der skal ske indgreb i bestående overenskomster og aftaler.

Lovforslaget har været til behandling i arbejdsmiljørådet. Både de offentlige og de private arbejdsgivere kunne støtte lovforslagets fremsættelse, medens arbejdstagerne (LO, FTF og AC) og arbejdslederne afviste forslaget.

Lovforslaget er – som arbejdsmiljøloven i øvrigt – udformet som en rammebestemmelse, der skal udfyldes efterfølgende med regler. I udformningen af disse vil arbejdsmarkedets parter blive inddraget efter lovens almindelige regel, ligesom også myndigheder, der har væsentlige berøringsflader til området, vil blive inddraget.

Når bemyndigelsen udnyttes, vil der kunne opnås besparelser eller begrænsninger af fremtidige udgifter hos de berørte private eller offentlige virksomheder, hvorfor det må antages, at lovforslaget ikke medfører udgifter.

Dohrmann (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forhøjelse af generelle hastighedsgrænser fra 80 til 90 km i timen og fra 100 til 120 km i timen).

(Lovforslag nr. L 77).

Jeg skal i øvrigt henviser til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager det.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje folketing at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om musik. (Lovforslag nr. L 82).

Efter den gældende ordning om støtte til landsdelsorkestrene fastsætter amtskommuner eller kommuner de årlige tilskud til orkestrene, således at staten refunderer 50 pct. – for Sønderjyllands symfoniorkesters vedkommende 75 pct. – af udgifterne under forudsætning af, at resten dækkes fra amtskommunal eller kommunal side.

Lovforslagets hovedformål er at tilvejebringe et grundlag for, at staten kan gennemføre en styring af sine udgifter på et område af væsentlig bevillingsmæssig betydning. Lovforslaget går derfor ud på at ændre støtteordningen, således at staten får mulighed for at fastlægge niveauet for de statslige udgifter til ordningen.

Efter forslaget opgives den automatiske underskudsdekning. I stedet ydes faste tilskud fra staten og vedkommende kommuner eller amtskommuner. Statstilskuddet til landsdelsorkestrene fastsættes på de årlige finanslove.

Idet jeg henviser til lovforslagets tekst og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige og hurtige behandling.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg skal hermed fremsætte:

Forslag til lov om ophævelse af lov om forbud mod videresalg af billetter til offentlige forlystelser.

(Lovforslag nr. L 83).

I henhold til § 1 i lov om forbud mod videresalg af billetter til offentlige forlystelser er videresalg af billetter til offentlige forlystelser med fortjeneste for mellemmand for-